

2024-11-13  
Handläggare  
Jessica Vidberg  
Samhällsutvecklingschef  
0584-47 31 15  
[jessica.vidberg@laxa.se](mailto:jessica.vidberg@laxa.se)



[u.remissvar@regeringskansliet.se](mailto:u.remissvar@regeringskansliet.se)

## Yttrande- Bildning, utbildning och delaktighet – folkbildningspolitik i en ny tid (SOU 2024:42), dnr KS 2024-266

Laxå kommun lämnar följande yttrande

Folkbildningen ska genom sina verksamheter verka för att stärka demokratin, det är ett av deras huvuduppdrag.

Folkbildningen behöver bli bättre på att nå nya målgrupper och möta antidemokratiska tendenser. Utöver detta så behöver folkbildningen förbättra sin *kontroll och uppföljning av statsbidraget, och verka för ökad transparens i bidragsanvändningen*. Folkbildningen använder sig av en självförvaltningsmodell vars styrka ligger i att den skapar armlängds avstånd mellan folkbildningens verksamhet och politik, vilket vekar för att stärka demokratin. Just den demokratiska aspekten bör värnas för folkbildningens framtid, då mycket av dess kraft ligger i dess fria och frivilliga karaktär. De risker som finns med självförvaltningsmodellen försvinner inte enbart genom att byta modell, risk för fusk och felaktigheter kvarstår. De föreslagna ändringarna innebär regelbunden oberoende utvärdering, en ny modell för statlig medverkan vid revision, en ny ordning för återtagande av återbetalda medel samt flera åtgärder som syftar till en förstärkt kontroll och ökad transparens i bidragsanvändningen. Laxå kommun ser positivt på just *oberoende utvärdering och ökad transparens i bidragsanvändningen*. Detta då *oberoende och transparens* tydligt kan kopplas till ökat förtroende av stat och folkbildning.

Utredningens förslag syftar till att nå en ny balanspunkt mellan statens kontroll och den fria och frivilliga karaktär som folkbildningen har, där Laxå kommun vill understryka vikten av att stort fokus bör läggas just på balansen. Utredningen föreslår en ny målstruktur med ett nytt övergripande mål och fyra delmål. Det nya övergripande målet för folkbildningspolitiken som utredningen föreslår är **höjd bildningsnivå, höjd utbildningsnivå och ökad delaktighet i samhället**. Laxå kommun ser mycket positivt på det nya övergripande målet för folkbildningspolitiken som tydligt visar på den politiska viljan och riktningen för folkbildningen. Detta stärker också det nya syftet med statsbidraget – att det blir en form av stimulansmedel för folkbildningen.

2024-11-13  
Handläggare  
Jessica Vidberg  
Samhällsutvecklingschef  
0584-47 31 15  
[jessica.vidberg@laxa.se](mailto:jessica.vidberg@laxa.se)



Vidare föreslår utredningen att SISU Idrottsutbildarna inkluderas i den officiella statistiken för att förbättra förutsättningarna för måluppföljning och utvärdering, vilket Laxå kommun tycker är ett mycket klokt förslag då SISUs verksamhet är en viktig del av folkbildningen och bär redovisas därefter.

Laxå kommun ser positivt på de åtgärder som utredningen föreslår och håller med utredarna om att de åtgärder som föreslås "kan innebära ökat förtroende för statsförvaltningen, samt ökad transparens och effektivitet i användningen av statliga medel". Utredningens förslag behåller självförvaltningsmodellen, varför utredningen inte anser att civilsamhällets självständighet påverkas, men det är av största vikt att just denna del tas i beaktande i genomförandet av åtgärder som innebär en större kontroll från staten.

Kenneth Lantz  
Ordförande kommunstyrelsen samhällsutvecklingsutskott